

RPD308 Mesleki Rehberlik Uygulamaları

Dersin kodu	: RPD308
Kredisi	: 3
Türü	: Zorunlu
Haftalık ders saati	: 3 saat (1 teorik + 2 uygulama)
Toplam ders saati	: 45 saat (teori ve uygulama ders saati × bir dönemdeki hafta sayısı)
Sorumlu Öğretim Üyeleri:	Prof.Dr.Feride Bacanlı, Prof.Dr.Kemal Öztemel, Doç.Dr.Safiye Sarıca Bulut

Ders İçeriği

Meslek Danışmanlığının ilke ve tekniklerini, meslek gelişimi ve seçimi sürecinde bireyi tanımak için kullanılan ölçme araçlarını (ilgi, yetenek, mesleki değer, meslek gelişimi, mesleki olgunluk ve benzeri ölçme araçları) uygulamayı, değerlendirmeyi, profil yorumlamayı ve ölçme araçları sonuçlarını mesleki görüşme yaparak öğrenciye/danışana iletmeyi içermektedir. Ayrıca bu ders, meslek gelişimi, seçimi ve kariyer planlamayla ilgili etkinlikleri incelemeyi ve ortaokul ve lise düzeyinde etkinlik geliştirmeyi içermektedir. .

Dersin Tanımı

Meslek Rehberliği ve Danışma Uygulaması dersi, ortaokul ve liselerdeki meslek rehberliği ve danışmanlığı uygulamalarını incelemeyi, bu okullardaki öğrencilere meslek rehberliği ve danışmanlığı uygulamalarında kullanılan ölçme araçlarını uygulamayı, değerlendirmeyi ve bireysel mesleki görüşme yaparak yorumlamayı amaçlayan bir derstir. Ayrıca bu ders, ilgili literatürdeki mesleki grup rehberliği etkinliklerinin incelenmesini, ortaokul ve lise düzeyi için amaç/kazanım, davranış, süreç ve kazanım değerlendirmeyi içeren özgün grup rehberliği etkinlikleri geliştirme bilgi ve becerisi kazandırmayı amaçlamaktadır.

.Dersin Amaçları

1. Okul türü, ders ve meslek seçme karar sürecinde danışana uygun ölçme araçlarını seçer, uygular ve değerlendirir.
2. Mesleki rehberlik ve mesleki psikolojik danışmada kullanılan ilgi, yetenek ve değer envanterleri uygular.
3. Mesleki/kariyer gelişimi ve olgunluğu ölçeklerini ve meslek rehberliği ve danışmanlığında kullanılan ölçme araçlarını uygular.
4. Bireye uygulanan ölçme araçlarının sonuçlarını veya profillerini mesleki bireysel görüşme yaparak sonuçlarını ve profillerini yorumlar.
5. Meslek rehberliği ve danışmanlığında kullanılan ilke ve teknikleri okul türü, ders ve meslek seçme karar sürecinde kullanır.
6. İlgili literatürdeki okul türü, ders ve meslek seçimine yardım amacıyla geliştirilen mesleki grup rehberliği etkinliklerini inceler.
7. Okul türü, ders ve meslek seçimine yardım sürecinde kullanılabilecek ortaokul/lise düzeyi için grup rehberliği etkinliği geliştirir ve uygular.

KONULAR

Hafta	Konular
1	<ul style="list-style-type: none"> Ders programının tanıtılması.
2	<ul style="list-style-type: none"> Meslek danışmanlığının ilke ve teknikleri
3	<ul style="list-style-type: none"> Amaç, kazanım ve süreci içeren mesleki grup rehberliği etkinliklerini inceleme (Tüm kademeler için) Amaç, kazanım ve süreci içeren bir grup rehberliği etkinliği geliştirilmesinin sınıfta anlatılması (ortaokul veya lise öğrencileri için). Etkinliklerin geliştirilmesine başlama
4	<ul style="list-style-type: none"> Meslek rehberliğinde ölçme aracı kullanılması Ölçme Araçlarının uygulanmasında gözetilecek hususlar Mesleki rehberlik ve mesleki psikolojik danışmada kullanılan Kendini Değerlendirme Envanteri (KDE), Akademik Benlik Kavramı Ölçeği (ABKÖ) ve Mesleki Olgunluk Ölçeğini (MOÖ) inceleme ve tanıtma Geliştirilen etkinliklerin derste incelenmesi
5	<ul style="list-style-type: none"> KDE, ABKÖ ve MOÖ'nün uygulanması ve değerlendirilmesinin anlatımı Geliştirilen etkinliklerin derste incelenmesi
6	<ul style="list-style-type: none"> KDE, ABKÖ ve MOÖ'nün uygulanması ve değerlendirilmesi Geliştirilen Etkinliklerin derste incelenmesi
7	<ul style="list-style-type: none"> Derste ABKÖ, KDE ve MOÖ profillerine ilişkin örneklerin incelenmesi. Geliştirilen Etkinliklerin derste incelenmesi
8	<ul style="list-style-type: none"> ARA SINAV (Etkinliklerin öğretim üyesine değerlendirme için gönderilmesi)
9	<ul style="list-style-type: none"> KDE, ABKÖ ve MOÖ'nün uygulanması ve değerlendirilmesi. Derste ABKÖ, KDE ve MOÖ profillerine ilişkin örnek yorumlama.
10	<ul style="list-style-type: none"> KDE, ABKÖ ve MOÖ'nün uygulanması ve değerlendirilmesi. Derste ABKÖ, KDE ve MOÖ profillerine ilişkin örnek yorumlama.
11	<ul style="list-style-type: none"> KDE profili ve MOÖ'nün sonucunu kağıt üzerinde yorumlar ve yorumunu öğrenciye kağıt üzerinde iletir.
12	<ul style="list-style-type: none"> ABKÖ profili ve MOÖ'nün sonucunu kağıt üzerinde yorumlar ve yorumunu öğrenciye kağıt üzerinde iletir.
13	<ul style="list-style-type: none"> KDE profili ve MOÖ'nün sonucunu kağıt üzerinde yorumlar ve yorumunu öğrenciye kağıt üzerinde iletir.
14	<ul style="list-style-type: none"> ABKÖ profili ve MOÖ'nün sonucunu kağıt üzerinde yorumlar ve yorumunu öğrenciye kağıt üzerinde iletir.
15	<ul style="list-style-type: none"> Genel Değerlendirme

ÖDEVLER:

- 1- Her öğrenci ortaokul 7. sınıftan veya 8. sınıftan bir öğrenciye Akademik Benlik Kavramı Ölçeğini (ABKÖ) uygulayıp, değerlendirecek ve değerlendirme sonuçlarından öğrencinin profili çıkarılacaktır. Bu profil önce kağıt üzerinde yorumlanacaktır. Sonra bu profil yorumu öğrenciye kağıt üzerinde iletilecektir.
- 2- Her öğrenci önce ortaöğretim 9.sınıftan bir öğrenciye ABKÖ ve Mesleki Olgunluk Ölçeği (MOÖ) birlikte uygulayacak ve ölçekleri değerlendirecektir. Değerlendirme sonuçlarına dayanılarak kağıt üzerinde ABKÖ profil çıkarılacaktır. MOÖ değerlendirilecektir. Akademik Benlik Kavramı Ölçeği profili ve Mesleki Olgunluk Ölçeğinin sonucunu kağıt üzerinde yorumlar ve yorumunu öğrenciye kağıt üzerinde iletilecektir.
- 3- Her öğrenci ortaöğretim 11.sınıftan veya 12. Sınıftan bir öğrenciye KDE ve MOÖ'yü birlikte uygulayacak ve ölçekleri değerlendirecektir. Değerlendirme sonuçlarına dayanılarak kağıt üzerinde KDE profili çıkarılacaktır. MOÖ değerlendirilecektir. Kendini değerlendirme Envanteri profili ve Mesleki Olgunluk Ölçeğ'inin sonucunu kağıt üzerinde yorumlar ve yorumunu öğrenciye kağıt üzerinde iletilecektir.
- 4- Her öğrenci; ölçek uygulamalarıyla ve profil yorumlamalarıyla ilgili tüm çalışmalarını (1, 2 ve 3. Basamaklardaki), APA kuralları dikkate alarak WORD dosyasına yazacaktır.
- 5- Her öğrenci meslek rehberliği ve danışmanlığı alanı ile ilgili etkinliklerin yer aldığı kaynaklara ulaşarak bu kaynaklardaki etkinlikleri amaç oluşturma/kazanım yazma, süreç, kazanım değerlendirme bağlamında inceleyecektir..
- 6- Her öğrenci amaç/kazanç, davranış, süreç, kazanım değerlendirmeyi içeren meslek seçimini etkileyen faktörler, meslek seçimi, , meslek gelişimi ve kariyer planlama konularında ortaokul veya lise düzeyin için bir mesleki grup rehberliği etkinliği geliştirecektir (Bkz. Grup Rehberliği Etkinliği Geliştirme Formu). Geliştirilen etkinlik Grup Rehberliği Etkinliği Geliştirme Formu'na APA kuralları dikkate alınarak WORD dosyasına yazılacaktır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

VİZE:

Ortaokul veya lise düzeyi için geliştirilen Grup Rehberliği Etkinliği Geliştirme Formu'na APA kuralları dikkate alınarak WORD dosyasına yazılan etkinlik VİZE sınavı için belirtilen tarihlerde ders öğretim elemanın teslim edilecektir. Uzaktan eğitime geçilmesi durumunda sistemdeki ÖDEV YÜKLEME yerine yüklenecektir.

FİNAL:

Her öğrenci geliştirmiş olduğu etkinliği, ölçek uygulamaları ve profil yorumlamalarıyla ilgili tüm çalışmalarını kaynakların gösteriminde APA kurallarını dikkate alarak WORD dosyası halinde yazacaktır. Tüm belgeler bir dosya haline getirilerek final sınavı tarihinde ders öğretim elemanına teslim edilecektir. Uzaktan eğitime geçilmesi durumunda aynı dosya sistemdeki ÖDEV YÜKLEME yerine yüklenecektir.

YIL SONU:

Yıl sonu notu ara sınavın %40'ı finalin %60'ı hesaplanarak oluşturulmaktadır.

KAYNAKLAR

- Bacanlı, F. (2019). *Bir mesleki grup rehberliği programı ve uygulama kılavuzu*. Ankara: Nobel.
- Erkan, S. (2013). *Örnek grup rehberliği etkinlikleri*. Ankara: Pegem..
- Erkan, S. & Kaya, A. (Ed.). (2013). *Deneyisel olarak sınanmış grup rehberliği programları-I*. Ankara: Pegem.
- Erkan, S. & Kaya, A. (Ed.). (2012). *Deneyisel olarak sınanmış grup rehberliği programları-II*. Ankara: Pegem.
- Erkan, S. & Kaya, A. (Ed.). (2012). *Deneyisel olarak sınanmış grup rehberliği programları-III*. Ankara: Pegem.
- Hamamcı, Z. (2011). *Çocuğunuzun meslek gelişimine nasıl yardımcı olabilirsiniz? Anne baba el kitabı*. Y. Kuzgun ve F. Bacanlı (Dizi Editörleri). *Rehberlik ve psikolojik danışmada kullanılan ölçme araçları dizisi 5*. Ankara: Nobel.
- İş ve İşçi Bulma Kurumu (1998). *Meslekler Rehberi*. Ankara: MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Kuzgun, Y. (2019). *Akademik Benlik Kavramı Ölçeği el kitabı*. Ankara: Nobel.
- Kuzgun, Y.(2019). *Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş*. Ankara: Nobel.
- Kuzgun, Y(2019) *Kendini Değerlendirme Envanteri El Kitabı*. Ankara: Nobel.
- Kuzgun, Y. & Bacanlı, F. (2019). *Mesleki Olgunluk Ölçeği El Kitabı*. Ankara: Nobel.
- Öztemel, K.(2021). *Kariyer Planlama ve Geliştirme*. Pegem Akademi
- Öztemel, K. (2021). *Vaka Örnekleriyle Kariyer Rehberliği Ve Kariyer Psikolojik Danışması* (Editör). Ankara: Pegem
- Kuzgun, Y. (2006). *İlköğretimde Rehberlik*. Y. Kuzgun(Editör).6VI. Baskı. Nobel.
- Özyürek, R. (2012). *Okullarda psikolojik danışma ve rehberlik uygulamaları: El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Usluer, E. (2011). *Meslek İnceleme Kılavuzu*. Y. Kuzgun ve F. Bacanlı (Dizi Editörleri). *Rehberlik ve psikolojik danışmada kullanılan ölçme araçları dizisi 5*. Ankara: Nobel.